

טופס סילבוס

מקום קדוש באיסלאם : זמן, מרחב ואידיאולוגיה באדריכלות המסגד .

A Holy Place in Islam: Time, Space, and Ideology in Mosque Architecture

סמסטר א' תשע"ט

ימי א' 16:00-20:00

4 ש"ס

סוג המסגרת: , סמינר

שם המרצה: פרופ' חנה טרגן

טלפון: 0528665937

דואר אלקטרוני: taragan@post.tau.ac.il

שעות קבלה- לפי תאום טלפוני מראש

תיאור הקורס

תיאור הקורס בעברית ובאנגלית

מקום קדוש באיסלאם : זמן, מרחב ואידיאולוגיה באדריכלות המסגד .

המסגד כמקום קדוש נולד על מנת לשרת את פולחן התפילה וטקסיו. הפונקציות הנוספות שלו כמו מרחב להתכנסות קהילתית, מפגש עם נציגי השלטון, חלל ללימודי קוראן והפצת הידע ההלכתי (המדרסה כמסגד) גובשו במהלך ההיסטוריה לכדי קומפלקס מבני פונקציונלי בעל עצמה ארכיטקטונית ועיטורית.

התפשטות האסלאם לאזורי הים התיכון כמו גם למזרח האיראני ולמערב הצפון אפריקאי הצמיחו מבני מסגד מונומנטליים ומרתקים שהציגו עושר אקלקטי אשר נבע מחיבור של צרכים ליטורגיים נוקשים וביטויים של שפה אדריכלית מקומית מסורתית . כך בימי הביניים וכך במהלך המודרניזם.

בקורס נדון בבעיות השונות של מוסד המסגד אז והיום, ננסה לפענח סמלים, מסרים ומשמעויות, כאלו שהעניק להם הפטרון (שליט, מנהיג דתי , אדריכל) מחד וכאלו שהובנו והתקבלו על ידי הקהילה המתפללת מאידך.

A Holy Place in Islam: Time, Space, and Ideology in Mosque Architecture

The mosque as a holy place was born in order to serve the ritual and ceremonies of prayer. Its additional functions, such as a place for community assemblies, meetings with government representatives, a space for Quran studies and dissemination of knowledge of religious law (the madrasa as mosque), were devised in the course of history into a functional structural complex of architectural and decorative power. The spread of Islam to the Mediterranean region as well as the Iranian east and the west of North Africa produced monumental and fascinating mosque buildings that presented an eclectic wealth deriving from a combination of rigid liturgical needs and expressions of a local, traditional architectural language. Thus in the Middle Ages and also in the course of modernism.

In the course we shall discuss the various problems of the institution of the mosque both past and present, and attempt to decipher the symbols, messages, and meanings accorded to mosques by their patron (a ruler, religious leader, or architect) on the one hand, and those that were understood and accepted by their congregations on the other.

דרישות הקורס

נוכחות חובה, השתתפות, קריאה, הרצאה בכיתה, כתיבת עבודה כרפרט או סמינר לבחירת התלמיד

מרכיבי הציון הסופי

נוכחות חובה, קריאת חובה, רפרט קצר בכיתה (הצגת נושא המחקר) וכתיבת עבודת סמינר או רפרט בכתב

נושאי הקורס (נתון לשינויים)

מפגש ראשון שיעור מבוא
האסלאם, קונטקסט היסטורי, דתי

מפגשים נוספים

הגדרת מקום קדוש זמן קדוש, מגבלות הקדושה.

המסגד- הגדרות, מורפולוגיה פולחן וטקס

תפיסות אסתטיות "שלטון" המילה הכתובה

דת ושלטון- המינארט

המסגד כמסד ללימודי קודש והפצת ידע: הולדת המדרסה

מבני תפילה ודת עממית- צופיות ועלייה לקברי קדושים

מסגד וקולוניאליזם- מאבקי זהות וביטויים האדריכלי

מסגדים במערב במאה ה20 ובמאה ה21: בצל הגלובליזם

מפגשים אחרונים
רפרטים בכיתה

רשימת ספרות (נתון לשינויים)
תופיע במודל לקראת תחילת שנת הלימודים